

अहन्यपि विशेषं विधत्ते । “अर्धोदिते सूर्य आहवनीय-  
मादधाति । एतस्मिन् वै लोके प्रजापतिः प्रजा असृजत ।  
प्रजा एव तद्यजमानः सृजते । अथो भूतञ्चैव भविष्यच्चावरुन्धे”  
[३] इति । लोक्यतेऽवगम्यते इति व्युत्पत्त्या लोकशब्दः काल-  
परः । अर्द्धोदयकाले प्रजानां सृष्टत्वात् तत्राधानं प्रजार्थं  
भवति । अपि च उदयस्यासम्पूर्णत्वात् भूतमतीतं रात्रिरूपञ्च  
भविष्यदागाम्यहश्चेत्युभयं प्राप्तं भवति ॥

अथाधातव्यानामग्नीनां क्रमं निर्णेतुमाहवनीयस्य प्राथम्यं  
निराचष्टे । “इडा वै मानवी यज्ञानुकाशिन्यासीत् । साऽऽगृणोत् ।  
असुराअग्निमादधत इति । तदगच्छत् । त आहवनीयमग्न आ-  
दधत । अथ गार्हपत्यम् । अथान्वाहार्यपचनम् । साऽब्रवीत् । प्र-  
तीच्येषां श्रीरगात् । भद्रा भूत्वा पराभविष्यन्तीति [४]  
यस्यैवमग्निराधीयते । प्रतीच्यस्य श्रीरेति । भद्रो भूत्वा पराभ-  
वति” इति । इडानाम गोरूपा काचिद्देवता । सा च मनु-  
सम्बन्धिनी । तत्सम्बन्धश्च मानवी धृतपदी मैत्रावरुणीति इडा-  
पाक्कानस्य ब्राह्मणे स्पष्टमास्नातम् । मानवीत्याह मनुर्ह्येतामग्ने-  
ऽपश्यदिति । सा चेडा ‘यज्ञानुकाशिनो’ यज्ञतत्त्वप्रकाशनसमर्था  
आसीत् । सा कदाचिदसुराणामग्न्याधानवार्त्तां श्रुत्वा द्रष्टुं  
गता । दृष्ट्वा मनोः पार्श्वे समागत्यैवमुवाच “असुराः प्रथमं  
पूर्वदिगवस्थितमाहवनीयमाधाय ततः पश्चिमदिगवस्थितं गा-  
र्हपत्यमाहितवन्तः । अनन्तरं दक्षिणाग्निम् । तथा चाधानसुकृतेन  
किञ्चित्कालं धनिका भूत्वा पश्चादिनाशं प्राप्स्यन्ति । एतेषां प-